RUCH MŁODZIEŻOWY

Rok I ---------- Lubeka, dnia 22 wrzesnia 1946 r. ---------- Nr. 6

Adam A s n y k

D Z I S I E J S Z Y M   I D E A L I S T O M.

Czyliz falszywy wzbrania wam wstyd
Z oblokow zstapic do ziemian?
I czynnie walczyc o dalszy byt
Wsrod zycia wstrzasnien i przemian?

Czyliz sadzicie, iz spadek wasz
Cala wam wiecznosc zapewni?...
Ze odwracacie od ziemi twarz
Bezczynni, a jednak gniewni.

Wprawdzie bogaty wzieliscie dzial,
Przyjac dziedzictwo gotowi;
Lecz on na zawsze nie bedzie trwal,
Gdy zasiew zniwa nie wznowi.

Kto zyje z plonu dawniejszych lat,
Przezuwa przodkow dostatki,
Temu dowodztwo odbierze swiat,
A mienie wydra wypadki!

Do tych nalezy jutrzejszy dzien,
Co nowych lakna zdobyczy;
Kto sie usuwa w cisze i w cien,
Ten sie do zywych nie liczy.

Dzis haslem walka: i trudno juz
Milczeniem przeczyc jej skrycie:
Dzis trzeba zstapic w sam srodek burz,
Potrzeba walczyc o zycie!

Naprozno chcecie wykluczyc gwalt
Z duchowej sfery istnienia;
On tylko wyzszy przybiera ksztalt
W glebiach ludzkiego sumienia.

Lecz i tu walka powszechna trwa,
Podlegla duchow potrzebie;
A ten zwyciezca, kto drugim da
Najwiecej swiatla od siebie!

Nagogol oceniano pewne ujemne przejawy naszego powojennego zycia jako zjawisko przejsciowe, tlumaczac je powszechnym spadkiem moralnosci, tym objawem, ktory wystepuje po kazdej wojnie. Na usprawiedliwienie dodawano, ze zaden z innych narodow nie przechodzil tak bezwzglednej okupacji niemieckiej, jak my wlasnie, kiedy to realizowane przez narodowy socjalizm hasla o wylacznym prawie do zycia germanow, wsrod nieslychanych okrucienstw czynily wszystko, by upodlic w nas zupelnie czlowieczenstwo i z duszy naszej usunac te wszystkie czynniki, ktore pozwalaja tak pojedynczym ludziom, jak i narodom rozwijac sie i wspolzyc ze soba, ktore wyprowadzaja czlowieka z jaskini prymitywizmu, i narkotyzujac w nim negatywne instykty, pozwalaja podazac na drodze rozwoju tak kultury materialnej jak i dobr duchowych. Tego rodzaju stwierdzenia nie tylko nie tlumaczyly nam calkowicie poruszonego zagadnienia, ale wskazywaly na istnienie skazonej atmosfery, jaka powoduje, ze dostrzegamy zjawiska przez pryzmat wlasnej mentalnosci, czym jeszcze nie odbiegamy od sposobu postepowania innych, z tym jednak, ze mentalnosc nasza opanowana zostala w nadmiernym stopniu przez nieuczciwosc, ktorej istnienie niezmiernie utrudnia wydobycie imienia polskiego z powojennego bagna nie-slawy, utrudnia walke z panoszacym sie wsrod nas wystepkiem.

A tymczasem zadaniem naszym powinno byc nie zbytnie rozwodzenie sie nad przyczynami takiego stanu rzeczy, lecz przez stwierdzenie istnienia zla, przez wskazanie nan i stawianie przed oczym wszystkich, zwrocenie uwagi na koniecznosc przeciwdzialania i walki z jednoczesnym podaniem srodkow.

I ta nieuczciwosc w ocenie nieuczciwosci innych jest pierwsza i najniebezpieczniejsza z wszystkich sie przejawiajacych. Zaznaczyc nalezy, ze pojecia nieuczciwosci uzywamy w najszerszym rozumieniu, podciagajac pod nie wszystko to, co nalezaloby okreslic niewatpliwie dosadniej.

Samo zas tlumaczenie zla, nie poparte jego glosnym i wyraznym potepieniem przez ogol, nie przynoszace ze soba zdecydowanego przeciwdzialania, wywolac moze jedynie wrazenie jego usprawiedliwiania.

Na ksztaltowanie sie opinii o nas nie tyle wplynie poznanie tla i przyczyn zla, ile sama nasza postawa w zyciu codziennym.

I postawic nalezy pod pregierz powszechnie panoszaca sie i zakorzeniona nieuczciwosc juz chociazby dlatego, ze przez samo swoje istnienie wsrod nas czesto bez wzgledu nawet na przynaleznosc do sfer spolecznych wyzej stojacych, bez wzgledu na stopien inteligencji i wyksztalcenia stwarza warunki, w ktorych powstawac i rozwijac sie moze przestepstwo w kazdej formie.

Wskazujac na ten niebezpieczny czynnik, jakim jest w naszym zyciu nieuczciwosc i przystepujac do wypleniania go, czynimy pierwszy i niewatpliwie wazny krok w usunieciu naszych sposobow myslenia z plaszczyzny, na ktorej jedynie zlo moze kielkowac.

Zwalczajac nieuczciwosc czynimy jak ten, ktory przeciwnikowi swojemu, nie mogac go trafic bezposrednio wytraca mu bron z reki i tym samym zapewnia sobie przewage.

Walka zas z nieuczciwoscia choc jest niewatpliwie bardzo trudna, jest konieczna. Istota trudnosci lezy przede wszystkim w tym, ze walke nalezy zaczac od siebie samego, by wynik podjetej walki [illegible] sie pozytywnym. Nie nalezy tylko zagadnienia nieuczciwosci sprowadzac do zbyt ciasnych ram. Przejawy jej dostrzec mozna wszedzie, tak w mysleniu i w postepowaniu, jak i w ocenie poczynan drugich.

Nieuczciwosc, czyniac z najbardziej wartosciowych pod niektorymi wzgledami ludzi jednostki szkodliwe, wywoluje takze powstanie nieufnosci i braku szacunku i sprawia, ze stosunki miedzy ludzmi macone sa zgrzytami, ktorych istnienie utrudnia nie tylko zycie jednosce, ale takze calym spoleczenstwom.

A R G E N T Y N A

Zgodnie z zapowiedzia umieszczamy dane odnosne drugiego panstwa, o ktorym jako osrodku emigracyjnym wiele sie dzisiaj mowi. Panstwem tym jest Argentyna.

Obszar Argentyny okolo 8 razy wiekszy od obszaru Polski zamieszkuje tylko 13,518,239 osob. Gestosc zaludnienia jest wiec bardzo mala- wynosi okolo 1,5 mieszkanca na 1 km kw Caly obszar mozna podzielic na 4 strefy:

1. Patagonia - od rzeki Colorado do Ziemi Ognistej - plaskowyz stepowo-pustynny
2. Andy - wysokogorski i podgorski obszar pustynny na zachodzie.
3. Gran Chaco - podzwrotnikowy obszar w wiekszej czesci pokryty puszcza, slabo jeszcze zbadany i zagospodarowany w jego czesci polnocnej.
4. Pampasy - obszar centralny, najlepiej zagospodarowany, w wiekszosci pokryty stepem trawiastym i polami uprawnymi, obejmujacy okolo polowy powierzchni kraju.

Za wyjatkiem stosunkowo niewielkich obszarow gorskich i podgorskich pasa pustynnego na zachodzie i niezbadanych jeszcze terytoriow na polnocy oraz poludniowych krancow Ziemi Ognistej i Patagonii, reszta kraju nadaje sie bardzo dobrze do zamieszkania. Najlepiej odpowiada przybyszom z Europy obszar centralny tak pod wzgledem klimatu, ktory tu jest umiarkowany z lagodnymi zimami i niezbyt goracym latem, jak rowniez pod wzgledem warunkow pracy. Tu bowiem skupiaja sie najwieksze osrodki przemyslowe: Buenos Aires - przemysl metalowy; Cordoba - metalowy, kamieniarski i cementowy, Santa Fe - miesny, chlodnie i mlynarstwo. W przeciwienstwie do pozostalych terenow gesta siec kolejowa i dobrze rozwinieta siec drog bitych jak rowniez urodzajna ziemia daja szerokie mozliwosci do rozwoju rolnictwa. Poniewaz jednak kazdemu panstwu zalezy na tym, by gospodarczo wykorzystac wszystkie posiadane tereny, a tymbardziej gdy przedstawiaja wysokie wartosci, nalezy przypuszczac, ze obszary te nie beda tak latwo dla obcokrajowcow dostepne, tymbardziej, ze sa juz najgesciej zaludnione.

Klimat nizinnej czesci polnocnej jest goracy, typowo podtropikalny, trudny do aklimatyzacji. Okreg gorski na zachodzie jest zimny. W poludniowej Patagonii jest klimat wilgotny i mglisty, podobnie jak w Lubece.

Wiekszosc mieszkancow jest europejskiego pochodzenia rekrutujaca sie w pierwszym rzedzie z Hiszpanow, ktorych jezyk jest w powszechnym uzyciu, Wlochow, Niemcow i Slowian. Laczna ilosc Polakow i Argentynczykow polskiego pochodzenia(?!) wynosi 100 000. Glowne skupiska Polakow sa w Misiones - rolnicy; w Buenos Aires, w Cordobie i Santa Fe - robotnicy rolni i przemyslowi; Comodoro i Rivadavia - gornicy i wiertnicy.

Argentyna jest Republika Federalna podobnie jak Stany Zjednoczone. Na czele panstwa stoi Prezydent, wybierany na 6 lat. Parlament jest dwu-izbowy Kraj podzielony jest administracyjnie: dystrykt federalny z Miastem Buenos Aires oraz czternascie prowincji i dziewiec terytoriow.

Bogactw naturalnych Argentyna nie wiele posiada. Import surowcow stanowi dosc powazna pozycje.

Zwazywszy to, ze bogactwo kraju lezy szczegolnie w rolnictwie i hodowli bydla oraz zwiazanymi z nimi przemysle, ze wlasnosc panstwowa obejmuje okolo 240 milionow akrow ziemi przewaznie niezagospodarowanej, zrozumialym staje sie duze zapotrzebowanie tego kraju na robotnika rolnego oraz ulatwienia imigracyjne w tym kierunku. Zastanawiajacym jednak jest fakt, dlaczego przy tak wielkich obszarach tereny uprawne zajely zaledwie 10 % gdy okolo 40 % jest pastwisk i lak nadajacych sie doskonale w wiekszosci pod uprawe i okolo 30 % terenow zalesionych, dlaczego przy 13,5 milionach mieszkancow okolo 1/3 zyje w duzych miastach? Buenos Aires - stolice kraju zamieszkuje az 2 460 000, Rosario-522 000, Cordoba i Avellanda powyzej 200 000 La Plata, Santa Fe, Tucuman, Bahia Blanka, Lomas de Zamora i Parana powyzej 100 000 mieszkancow. Widocznie sa ciezkie warunki zyciowe na roli i ludnosc

latwiej sobie w duzych miejskich skupiskach radzi.

Silny niewatpliwie wplyw na taki stan zamieszkania ma duza ilosc szkol srednich i wyzszych,wypuszczajacych powazny odsetek inteligencji dla ktorej wielkie skupiska ludzkie sa duza przyneta kulturalna i daja szersze mozliwosci pracy i dobrego zarobku,niz odlegla wies.(Jest 885 szkol srednich ze 150 tysiacami uczniow,7 uniwersytetow z 62 tysiacami studentow). Dla nieznajacego wiec jezyka i stosunkow miejscowych o wolnym zawodzie imigranta,od ktorego wymaga sie nostryfikacji dyplomu dla uzyskania prawa praktyki i podpisu, co jest zreszta dosc trudne i kosztowne,chec zdobycia i rozwiniecia wlasnego warsztatu pracy napotka na powazne konkurencyjne trudnosci.

Podobnie ma sie sprawa z handlem.Przepisy administracyjne nie utrudniaja cudzoziemcom zakladania przedsiebiorstw prywatnych,ktore moga byc nawet bardzo intratne,ale wymagaja znajomosci warunkow i przepisow lokalnych,jezyka oraz do rozpoczecia pewnej sumy pienieznej.Ogolnie biorac, kapital konieczny dla instalowania sie w Argentynie byl okreslany na 2000 peso od osoby.Kapital 5000 peso nalezy uwazac za minimum dla zorganizowania wiekszego wlasnego czy spoldzielczego warsztatu pracy

Wartosc peso papierowych w stosunku do funta angielskiego waha sie od 15,5 do 20 peso.Placa robotnika w przemysle wynosi przecietnie 120 peso miesiecznie,gdy koszt utrzymania samotnej osoby wynosi minimalnie 50 peso.

Zarobki rzemielsnikow wykwalifikowanych i pracujacych na akord moga dojsc dziennie do 12 peso i wobec rozwoju przemyslu krajowego ci sa najbardziej poszukiwani i oni jedynie moga miec najwieksze szanse.Pamietac jednak trzeba, ze praca akordowa moze najbardziej czlowieka wyniszcza i zamienia go w maszyne, ktorej zadaniem jest wyprodukowac w najkrotszym czasie jak najwiecej i ktorej dodaje sie dlatego wiecej oliwy i smarow, by po kilku latach odrzucic jako grat zuzyty i niepotrzebny.A przeciez praca czlowieka powinna mu dawac dobre i niemeczace zbytnio warunki zycia i za jego mlodych lat.

Nie ulega watpliwosci,ze wszyscy emigrujacy Polacy i dawniej i dzis traktuja wyjazd za granice jako czasowy i probuja wykorzystac ten czas na mozliwie szybkie zdobycie kapitalu,ktoryby zapewnil i moznosc powrotu i latwiejsze zycie w ojczystym kraju.Pracuja dlatego gorliwie,nieraz ponad sily i dlatego jako sila robocza sa dobrze widziani I w Argentynie urzedowe memorialy mowia,ze Polacy sa "extraordinariamente constantes en el trabajo"-nadzwyczajnie wytrwali w pracy.

Z praktyki jednak widac,ze wielu wiecej do kraju nie wraca.Na to sklada sie wiele przyczyn,miedzy innymi i ta,ze wiele panstw,a wtym i Argentyna,wykazuja tendencje nacjonalistyczne,dazac do ujednostajnienia narodu.Stad niechec do organizacji i szkol narodowosciowych,stad obowiazek sluzby wojskowej dla wszystkich mezczyzn urodzonych w Argentynie. Znamienne swiatlo na sprawe rzuca fakt,ze w urzedowych wykazach imigracyjnych z przed 1919 r.Polacy nie wymieniani sa w osobnej grupie, lecz figuruja w spisie jako Rosjanie lub Austro-Wegrzy

Dotychczas emigracja polska kierowala sie przewaznie na role. Brak kapitalow i kredytu,oraz wynikajace stad trudnosci powodowaly,ze wiekszosc emigrantow nie mogla sie utrzymac samodzielnie na roli i musiala godzic sie do sluzby.Naogol dzis kolonia polska po przetrwaniu trudnych warunkow poczatkowych znajduje sie w niezlej sytuacji.

Ograniczenia imigracyjne i dzis sa dyktowane raczej obawa wpuszczenia do kraju elementu politycznie niepozadanego,a nie wzgledami ekonomicznymi.By otrzymac wize Argentyjskie Wladze Konsularne wymagaja miedzy innymi :swiadectwa moralnosci,swiadectwa niekaralnosci sadowej,swiadectwa zdrowia i szczepienia przeciw chorobom zakaznym.

Z L U B E K I :

Wladze nadzorcze UNRRA informuja w sprawie studiow wyzszych, ze wszelkie podania Polakow odnosnie studiow na uniwersytetach niemieckich skierowywane byc musza pod nastepujacym adresem: POLSKA CENTRALA SZKOLNICTWA W NIEMCZECH, L e m f ö r d e - B r e m s h o r n - Kreis Diepholz /Nr.poczty niemieckiej: 23/.

Podania zawierac powinny nastepujace dane i zalaczniki:

1/ Imie i nazwisko (dla kobiet zameznych , takze nazwisko panienskie)
2/ Date i miejsce urodzenia
3/ Stan rodzinny
4/Rodzaj i numer posiadanej legitymacji
5/ Ostatnie miejsce zamieszkania w Polsce
6/ Okolicznosci w jakich skladajacy podanie znalazl sie w Niemczech
7/ Obecny adres
8/ Adres rodziny w Polsce
9/ Uczelnia na jakiej zamierza studiowac, rodzaj studiow i stopien zaawansowania
10/Umotywowanie zamiaru kontynuowania studiow w Niemczech

Zalaczyc pozatym nalezy: a/ zyciorys
b/ dowod obywatelstwa polskiego/odpis legit./
c/ wszelkie dowody dotychczasowych studiow wzglednie legalizowane odpisy poswiadczen
d/ Zaswiadczenie uczelni do ktorej skladajacy podanie uczeszcza
e/ 3 fotografie

UNRRA zglosila duze zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju sluzbe domowa, ktora pracowac ma u rodzin czlonkow brytyjskich oddzialow okupacyjnych, tak w Niemczech jak i w Wielkiej Brytanii. Zglaszajacy sie, przed podjeciem pracy przejda specjalny kurs. Zapotrzebowanie przewiduje zatrudnienie wylacznie kobiet . Zglaszac nalezy sie pod adresem : Messen - Koszary, Blok Administracyjny, pokoj 18, do dnia 26. wrzesnia br.

WAZNE DLA UCZACYCH SIE JEZYKA ANGIELSKIEGO! S L O W N I K I angielsko - polskie i polsko - angielskie z podaniem wymowy, zawierajace ponadto pelna tabele czasownikow nieregularnych, sa do nabycia w obozie P. 12 " Warszawa " ulica Marii 106, I pietro - lewo.

Zarzadzeniem wladz opiekunczych UNRRA oboz polski P. 1 " Jutrzenka" w S c h l u t o p i e ma zostac zlikwidowany, zas mieszkancy przeniesieni do innych obozow, nazw ktorych, jak i ich rozmieszczenia nie podano dotychczas do wiadomosci. Zarzadzeniu temu, ktore zreszta nie jest czyms odosobnionym, mieszkancy obozu postanowili sie sprzeciwic i z dniem 23. wrzesnia postanowiono zamknac oboz i nie przyjmowac pozywienia do czasu odwolania tegoz zarzadzenia.

Decyzje powziete na ogolnym zebraniu wszystkich mieszkancow obozu , ujete w memorial, przeslano do wyzszych wladz wojskowych (brytyjskich), wyzszych wladz UNRRA, polskich instytucji opiekunczych, oraz podano do wiadomosci publicznej.

W rezolucji mieszkancy obozu stwierdzaja, ze procent pracujacych jest w obozie bardzo wysoki, podobnie jak i wiele jest kobiet z malymi dziecmi oraz duza ilosc chorych.

Za pozostawieniem na miejscu obozu przemawia takze okolicznosc, ze na terenie obozu istnieje oprocz szkoly powszechnej, takze szkola kroju oraz dobrze urzadzona szkola elektro - radio - mechaniczna.

Ze wzgledu na okolicznosc, ze obozowi P. 1 " Jutrzenka" jak to pod[illegible]my wyzej grozi likwidacja istniejaca tam szkola elektro - radio - mech[illegible]niczna zostanie prawdopodobnie przeniesiona wraz z calkowitym urzad[illegible]niem i dotychczasowymi instruktorymi do obozu P. [illegible] " [illegible] " Kos[illegible] [illegible] Schwartauerallee.

Z ZYCIA KOBIET.

W celu ozywienia zycia wsrod mieszkancow obozow rzucona zostala mysl zorganizowania kol kobiecych w Lubece. Powolana w tym celu Komisja Organizacyjna zajela sie organizowaniem kol w poszczegolnych obozach. Natezenie pracy w powolanych do zycia kolach kobiet , na skutek roznych okolicznosci ulegalo zmianom i to nie zawsze na korzysc. Rowniez ciagle przesuniecia personalne stanowily takze powazna przeszkode w rozwinieciu nalezytej dzialalnosci. Ogolnie stwierdzic jednak nalezy, ze mimo trudnych warunkow kobiety w lubeckich obozach podejmuja prace na nowo i wykazuja wiele aktywnosci.

Przy poszczegolnych kolach istnieja roznego rodzaju kursy zawodowe oraz jezykow obcych, szwalnie wykonujace prace dla mieszkancow obozow a takze dla UNRRA, chory i sekcje kulturalne - rozrywkowe.

Od czasu do czasu urzadzane sa wystawy robot krawieckich i trykot. wykonanych przez uczestniczki kursow.
Kola Kobiet prowadza takze akcje charytatywna, roztaczajac opieke nad rodzinami polskimi przebywajacymi od kilkudziesieciu lat na emigracji. Przeprowadzona swego czasu zbiorka na rzecz pogorzelcow przy wspolnym udziale Kol Kobiecych dala powazne rezultaty. W ostatnich dniach, na skutek wiadomosci otrzymanych z kraju o istniejacym w wojewodztwie wroclawskim Sierocincu przystapiono do szycia ubranek dla umieszczonych tam sierot.Kola Kobiet apeluja w tym miejscu do wszystkich o jak najszersze zainteresowanie ogolu i wziecie udzialu w zapoczatkowanej zbiorce starej odziezy, niejednokrotnie bezuzytecznie lezacej.
W poszczegolnych Kolach odbywaja sie pogadanki, odczyty, przezrocza oraz organizowane sa imprezy, majace na celu oprocz rozrywki takze podniesienie zycia moralnego i kulturalnego wsrod mieszkancow tutejszych obozow.

Najbardziej ozywiona dzialalnoscia wykazywalo sie dotychczas Kolo Kobiet przy obozie P. 30 - Lwow . Tak zarzad, jak kierowniczki kursow i uczestniczki wykazuja bardzo duzo dobrej woli, pracuja wytrwale i z pelnym zrozumieniem swego zadania.

Drugim z kolei bardzo aktywnym i wysuwajacym sie obecnie na czolo jest Kolo przy obozie P. 11 - Wisla. Zarzad tego kola, kierowany przez pelna inicjatywy i energii przewodniczaca przy wydatnej wspopracy kierowniczki kursow kroju i szycia,podjal szereg prac. Najwazniejsze z nich to uruchomienie kursow stenografii i pisania na maszynie. Jest to tym wazniejsze, ze nie tylko na terenie Lubeki ale i calej okupacji brytyjskiej dawal sie odczuc brak wykwalifikowanych sil biurowych w wyniku czego szereg posad objetych zostalo przez panienki innych narodowosci z duza niewatpliwie szkoda dla nas.

W ostatnim czasie powstala kola kobiet przy obozach P. 1 Jitrzenka/.Oboz ten zostal jednak w miedzyczasie mimo sprzeciwu mieszkancow rozwiazany / przy obozie P. 10 - Baltyk oraz P. 12 - Warszawa.

W kolach tych, czyniac pierwszy krok, zalozono cieszace sie duzym zainteresowaniem szkoly kroju. Udzial w kursach jest duzy i czlonkinie wykazuja wiele dobrych checi i zapalu do pracy.
Powazna przeszkoda w organizowaniu szkol ikursow jest wielki brak odpowiednich instruktorow.

W wszelkich pracach ciesza sie Kola Kobiece wielka pomoca i poparciem ze strony miejscowyh ksiezy polskich jak i wszystkich komendantow obozow.

‡‡‡

Wszelka korespondencje prosimy nadsylac na adres : W . Z i e n t a r s k
Lubeka, Oboz Polski P. 12 Warszawa, ulica M a r i i 106, III pietro .

‡‡‡